

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Les altres cares de la crisi

El món dóna, cada dia que passa, proves d'una desorientació general i progressiva. Ho fa amb una gran varietat de temes, gairebé no ens deixa respirar entre l'un i l'altre.

Fa pocs dies, un rotatiu de Barcelona publicava en una mateixa pàgina dues notícies fantàstiques. Una d'elles, amb retrat a dues columnes del protagonista, ens feia saber que al Santuari de l'Amor Diví, centre de devoció mariana de Roma, han estat posats a la venda uns rosaris electrònics que inclouen els misteris dels goigs, els dolorosos i els gloriosos. Funcionen com un videojoc, i n'hi ha prou prement un botó per cada avemaria, amb la comoditat afegida de controlar el nombre d'oracions i d'anunciar els misteris i lletanies en una pantalla lluminosa. D'aquí a la instal·lació de màquines escrubutxaques amb les quals (si toca premi) es podran guanyar indulgències, hi va un través de dit. L'invent m'ha portat a la memòria l'existència d'uns monjos tibetans que fan giravoltar un aparell que es pot manipular amb una sola mà, sense esforç. Cada volta completa equival a una oració, la qual cosa permet que, al cap del dia, s'hagi pogut acumular un bagatge de pietat concentrada molt considerable.

Una altra notícia, aquesta d'un caire del tot diferent, es referia a un taxista que lluitava per millorar els ingressos. La Guàrdia Urbana va veure un taxi estacionat d'una manera sospitosa, en un descampat d'Horta-Guinardó. Els agents s'hi van acostar (de puntetes, suposo) i enxamparen el taxista dedicat a falsificar monedes de 500 i de 200 pessetes, amb l'ajut d'un gat hidràulic i d'un utilatge molt rudimentari. La primera impressió que es tenia, en llegir-ho, era d'admiració per un manetes genial. Perquè imprimir paper —per exemple—, amb més o menys fidelitat de còpia de bitllets de curs legal, encara com aquell... Avui dia hi ha copiadores en colors, d'injec-

ció de tinta o de raigs làser, que podrien simplificar molt la feina d'espavilats sense manies. Però encunyar metall amb un gat hidràulic em sembla tota una gesta. La nota corresponent afegia que el taxista pintava de color daurat les monedes fabricades, perquè el metall que l'hi servia de primera matèria té un color grisenc. Vol dir que el taxista és un home que té cura dels detalls "més enllà del compliment del deure", perquè m'imagino que volia monedes de 500 i de 200 pessetes per tornar canvis al final d'una carrera, quan els clients tenen pressa per baixar del cotxe. I si el detingut feia tornos de nit (la no-

tícia no en parlava, però podria ésser) una il·luminació escassa havia de representar una aliada inestimable. La nota de premsa no feia cap referència a aquest extrem, però el pessigolleig de la sospita és quasi obligat.

I un tercer cas per posar punt final, i que també va merèixer compartir pàgines de diaris amb les dues verídiques històries precedents. El Centre d'Art Santa Mònica té oberta fins al dia 4 de novembre de 1994 una exposició de l'artista alemany J. Beuys. Ara és de molt bon to posar títol a les mostres de pintura, escultura i similars. D'aquesta de J. Beuys se'n diu *Difesa della natura* (vaga reminiscència ecologista) i d'una de les obres més representatives que s'hi exhibeixen se'n diu *Pul.lòver* (1984). És una peça de punt que el mecenes de l'artista va deixar-li durant la seva estada a Bolognato (mentre l'alemany preparava la *Difesa della natura*). Beuys, que sembla posseir una idea elevada de la pròpia importància, va estampar la seva firma —amb un bolígraf— a l'etiqueta del pul.lòver, una peça que, revestida de la categoria de relíquia, recorre les galeries més importants del món civilitzat. Esgarrifa pensar el preu que deu tenir! Ja cal que

la protegeixin contra les arnes, amb la mateixa alerta inquieta amb què hi ha qui es prepara a tapar les goteres del Museu del Prado.

Pere Calders

DUNIA LORDA